



Redovisningsföreskrifterna, FFFS 2006:17 och 2007:14

2007-07-06

- en vägledning



INNEHÅLL

INLEDNING	1
FÖRKORTNINGSLISTA	2
3 KAP. BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING	3
BILAGA 3 BALANSRÄKNINGENS POSTER	5
BILAGA 4 RESULTATRÄKNINGENS POSTER	25
BILAGA 5 UPPLYSNINGAR I FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN	41

Inledning

Denna vägledning vänder sig till dem som tillämpar Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:17 och 2007:14) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Finansinspektionen ger ut vägledningar i syfte att underlätta tillämpningen av våra redovisningsföreskrifter. Avsikten är att den ska ge läsaren en förklaring och bakgrund till föreskrifterna och vara ett stöd vid olika situationer. Vår målsättning är att vägledningen ska bidra till en likartad tillämpning där praxis kan skilja sig åt mellan olika försäkringsföretag.

Det är här viktigt att poängtera att vägledningen endast syftar till att förklara innebörden av bestämmelserna i föreskrifterna och allmänna råden samt vara ett stöd vid tillämpningen av FFFS 2006:17 och 2007:14. Det är också viktigt att framhålla att FI:s föreskrifter är ett komplement till lagstiftningen och lika bindande. Lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Försäkringsrörelselagen (1982:713) måste således läsas tillsammans med föreskrifterna.

ÅRFL är en ramlagstiftning och föreskrifterna utgår från denna. Därför har hänvisningen ”kompletterar ÅRFL” använts.

De IFRS-regler som nämns i vägledningen finns i godkända internationella redovisningsstandarder. Det är fråga om regler från IASB som antagits inom EU. De svenska versionerna av godkända standarder finns tillgängliga på EU:s hemsida¹. Kompletterande information och exempel finns i bilagorna till den av IASB utgivna versionen.

När vi ger exempel på var i IFRS-regelverket en viss bestämmelse finns, kan denna bestämmelse återfinnas i flera IFRS-standarder. Våra exempel är således inte uttömmande.

Tidigare ändringar i föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag finns kommenterade i de motivpromemorior som FI har gett ut. Dessa finns tillgängliga på vår webbplats www.fi.se². Vi avser att successivt arbeta in relevanta kommentarer i vägledningen.

Vägledningen kommer att uppdateras fortlöpande. Det datum som anges på framsidan visar när den lades ut på Finansinspektionens webbplats. Vägledningen är således avsedd att kompletteras allt eftersom nya regler och frågeställningar uppkommer. Frågor om innehållet i vägledningen kan ställas till Greta Wennerberg, 08-787 81 23, eller genom mejl till redovisning@fi.se

¹ <http://eur-lex.europa.eu>

² Se exempelvis FFFS 2004:21 och FFFS 2005:34 i FI:s författningssamling under kategorin upphävda föreskrifter. Även nu gällande föreskrifter finns på vår webbplats.

Förkortningslista

Försäkrings- företag	Försäkringsbolag, understödsföreningar och finansiella holdingföretag samt filialer till utländska försäkringsföretag och verksamhet som avser försäkring som bedrivs från fast driftsställe av generalagenter eller generalrepresentationer när dessa tillämpar ÅRFL och redovisningsföreskrifterna
Redovisnings- föreskrifterna	Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:17) om årsredovisning i försäkringsföretag
FRD	Rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag
UFL	Lagen (1972:262) om understödsföreningar
ÅRFL	Lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)
FRL	Försäkringsrörelselagen (1982:713)
RR 32:06	Redovisningsrådets rekommendation: Redovisning för juridiska personer, i enlighet med den versionen som är fastställd i december 2006
URA 43	Uttalande från Redovisningsrådets akutgrupp om Redovisning av särskild löneskatt och avkastningsskatt
IAS 1	Utformning av finansiella rapporter
IAS 12	Inkomstskatter
IAS 16	Materiella anläggningstillgångar
IAS 18	Intäkter
IAS 19	Ersättningar till anställda
IAS 21	Effekter av ändrade valutakurser
IAS 27	Koncernredovisning och separata finansiella rapporter
IAS 32	Finansiella instrument: Upplysningar och klassificering
IAS 37	Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar
IAS 38	Immateriella tillgångar
IAS 39	Finansiella instrument: Redovisning och värdering
IAS 40	Förvaltningsfastigheter
IFRS 3	Rörelseförvärv
IFRS 4	Försäkringsavtal
IFRS 5	Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

1 § Balansräkningen

Posten Derivat saknas i ÅRFL:s uppställningsform. IFRS-regelverket ger en viss valfrihet var i balansräkningen posten Derivat kan presenteras eftersom IFRS endast anger ett antal minimikrav om vilka poster som en balansräkning ska omfatta. Detta innebär att företaget har en valmöjlighet att redovisa derivat tillsammans med det underliggande instrumentet eller som en egen post i balansräkningen. Se även kommentarer till 1, 5, 13 och 50 §§ i bilaga 3 om balansräkningens poster.

2 § Resultaträkningen

Föreskriftens resultaträkningschema i bilaga 2 har utökats med vissa poster jämfört med ÅRFL. Dessa poster avser underindelningar av Posten 6 b) Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk och 6 c) Övriga försäkringstekniska avsättningar. Underindelningarna har skett för att avsättningen ska redovisas före avgiven återförsäkring (det vill säga bruttobelopp) och med angivande av återförsäkrarens andel enligt FRD.

I de allmänna råden, andra stycket, finns en erinran om att den tekniska redovisningen uppdelas mellan skade- och livförsäkringsrörelse samt att de poster som kommenteras i bilaga 4 främst avser skillnader mellan skade- och livförsäkringsrörelse.

3 § Redovisning av kapitalavkastning

I paragrafen redogörs för hur kapitalavkastning ska redovisas avseende skadeförsäkringsrörelse, traditionell livförsäkringsrörelse samt fondförsäkringsrörelse. Ett allmänt råd finns för att erinra om att avseende skadeförsäkringsrörelse får avkastning på placeringar fördelas mellan teknisk och icke teknisk redovisning. I rådet anges också vad en rimlig avkastning kan vara.

Upplysningskrav om överförd kapitalavkastning finns i 5 kap. 5 § ÅRFL samt 5 kap. 10 § i föreskrifterna.

4 § Försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta

Regeln preciserar att vissa valutakursvinster och valutakursförluster som uppstår vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar ska redovisas som kapitalavkastning. Se även kommentarer till 11 och 19 §§ i bilaga 4.

Enligt 2 kap. 2 § ÅRFL ska ett företags redovisningsvaluta vara svenska kronor eller euro till skillnad mot IAS 21. IAS 21 anger att ett företags finan-

siella rapporter som huvudregel ska upprättas i dess funktionella valuta. ÅRFL har i dessa sammanhang företrädare framför reglerna i IFRS.

5 § Funktionsindelning av driftskostnader

Funktionsindelning av driftskostnader ska ske för att varje funktion ska belastas med sina kostnader. Denna fördelning är viktig vid beräkning av olika typer av nyckeltal.

6 § Fördelning av kapitalavkastning i understödsföreningar

Bestämmelsen, som behandlar hur årets kapitalavkastning ska fördelas, motsvarar det som gällde enligt de numera upphävda Försäkringsinspektionens föreskrifter (BFFS 1988:28) om understödsförenings räkenskaper och årsredovisning. Paragrafen gäller således endast för *understödsföreningar* som har flera verksamhetsgrenar och därför redovisar flera försäkringsfonder. Den får också betydelse för föreningar som, utöver en försäkringsfond, redovisar flera fria fonder. I så fall ska kapitalavkastningen fördelas mellan fonderna i förhållande till fondernas storlek.

Bilaga 3 Balansräkningens poster

1 §

Bestämmelsen erinrar om, genom hänvisning till 3 kap. 1 § att poster för derivat kan infogas av företaget i uppställningsformen för balansräkningen. Posten derivat finns inte specificerad i ÅRFL:s uppställningsform för balansräkningen.

Reglerna om balansräkningens poster kompletterar ÅRFL och baseras i stor utsträckning på tvingande bestämmelser i EG-direktiv. Reglerna har företräde framför IFRS i års- och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS. Om företaget däremot omfattas av IAS-förordningen och upprättat sin koncernredovisning enligt de IAS/IFRS som EU-kommissionen antagit, har IFRS företräde framför nationell lagstiftning. Reglerna om uppställningsformerna gäller inte för sådana koncernredovisningar.

IFRS-regelverket föreskriver inte viss ordningsföljd eller visst format för balansräkningen utan anger i IAS 1 minimikrav på vilka poster en balansräkning ska omfatta. Dessa krav gäller i stor utsträckning inte för års- och koncernredovisningar upprättade enligt lagbegränsad IFRS (se RR 32:06 punkt 12-19 som gäller för årsredovisningar enligt de allmänna råden till 2 kap.)

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 1 punkt 51, 54, 68 och 71.

1 a § Post A – Tecknat ej inbetalt kapital

Bestämmelsen genomför artikel 6 FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd finns för att förtydliga om när och hur tecknat ej inbetalt kapital bör redovisas.

I tredje stycket i de allmänna råden förtydligas att bestämmelsen i paragrafen har företräde framför IFRS-regelverket. Detta innebär att tecknat ej inbetalt kapital får redovisas här, även om det är en avvikelse från IFRS.

2 § Post B.I – Goodwill

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten goodwill avser inte internt upparbetad goodwill utan goodwill som uppstått i samband med förvärv. Se även kommentarer till 3 § Andra immateriella tillgångar.

Regler avseende vad som får redovisas som goodwill finns i 4 kap. 2 § ÅRL.

Relevanta IFRS-regler avseende goodwill finns till exempel i IFRS 3 punkt 51-64 samt bilaga B-tillämpningsbilaga.

3 § Post B.II – Andra immateriella tillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

När det gäller vad som får redovisas som en immateriell tillgång och vad som är goodwill – och som redovisas i posten B.I – hänvisar första stycket, de allmänna råden, till 4 kap. 2 § ÅRL som gäller enligt 4 kap. 1 § ÅRFL. I första stycket erinras även om att kompletterande regler om immateriella tillgångar finns i IAS 38. Standarden innehåller kriterier för att få redovisa en immateriell tillgång samt gränsdragningsproblematiken avseende goodwill (se till exempel punkt 9-17). Regler finns även i exempelvis punkt 48-67 om hur internt upparbetade immateriella tillgångar ska redovisas.

De immateriella tillgångar som anges i punkt 1-3 i föreskriften är desamma som dem som anges i 4 kap. 2 § i ÅRL.

Tillgångar och skulder från avtal om försäkring kan förekomma i olika poster. Bland annat beror detta på hur klassificeringen av avtal om försäkring i försäkringsavtal respektive investeringsavtal enligt 1 kap. 2 § (avtal om försäkring som saknar betydande försäkringsrisk) har skett. Dessutom beror detta på dels om avtalet har delats upp i en komponent som är ett finansiellt instrument och i en komponent som är ett försäkringsavtal, dels vilka immateriella tillgångar som uppstår när försäkringsavtal förvärvas via ett rörelseförvärv. Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IFRS 4 punkt 10 och 31-32.

Eftersom reglerna om klassificering enligt IFRS 4 saknas i ÅRFL, har allmänna råd införts för att klargöra att vissa tillgångar som uppkommer till följd av tillämpningen av klassificeringsreglerna i IFRS 4 kan redovisas som immateriella tillgångar. Sådana utgifter kan tidigare ha redovisats som förutbetalda anskaffningskostnader.

Enligt 4 kap. 8 § ÅRFL ska anskaffningskostnader som har ett samband med tecknandet av försäkringsavtal redovisas under posten förutbetalda anskaffningskostnader (se vidare kommentarer till 24 §).

I de allmänna råden förtydligas att rättigheten att tillhandahålla kapitalförvaltningstjänster till innehavare av investeringsavtal kan redovisas som en immateriell tillgång. Relevanta IFRS-regler för dessa rättigheter finns bland annat i IAS 18 punkt 14 (b) (iii).

4 § Post C.I – Byggnad och mark

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt uppställningsformen i ÅRFL ska byggnad och mark redovisas under posten C.I. Detta innebär att posten omfattar både förvaltningsfastigheter och

fastigheter där egen verksamhet bedrivs. Ett allmänt råd finns för att erinra om detta.

Här skiljer sig IFRS-regelverket från ÅRFL. Enligt huvudregeln i IFRS-regelverket ska rörelsefastigheter (fastigheter där egen verksamhet bedrivs) redovisas som materiella anläggningstillgångar och övriga fastigheter som förvaltningsfastigheter. Se till exempel IAS 1 punkt 68. ÅRFL har dock i detta sammanhang företrädare framför reglerna i IFRS (se kommentarer till 1 §). Inget hindrar dock företag från att göra en sådan uppdelning i delposter till C.I. Företag ska i vart fall i en not ange byggnader och mark som används för den egna verksamheten (se 5 kap. 3 § ÅRFL).

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 40 punkt 5-9 och 30 samt IAS 16 punkt 15, 16 och 43. Gränsdragningsproblematiken mellan förvaltningsfastighet och rörelsefastighet behandlas bland annat i IAS 40 punkt 5 och 8-15. Vissa undantag och tillägg till IAS 16 och IAS 40 finns i RR 32:06 punkt 28-32. Vissa anpassningar av reglerna finns i 2 kap. allmänna råd, punkt 4 b.

5 § Posterna C.II.1 och C.II.3 – Aktier och andelar i koncernföretag och Aktier och andelar i intresseföretag

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd finns om att derivatinstrument på aktier och andelar i koncernföretag samt intresseföretag som företaget har en ägarandel i, bör redovisas tillsammans med det underliggande instrumentet.

I *allmänna råd* erinras också om att derivatinstrument som omfattas av IAS 39 redovisas på samma sätt oberoende av om den underliggande aktien är en aktie i ett utomstående företag eller ett intresseföretag eller joint venture om inte derivatinstrumentet uppfyller definitionen på egetkapitalinstrument enligt bland annat IAS 32 punkt 11 och VT 13-14.

Relevanta IFRS-regler avseende derivatinstrument finns bland annat i IAS 39 punkt 2 a.

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214). Detta innebär att det bara finns en post för aktier och andelar i koncernföretag respektive aktier och andelar i intresseföretag i uppställningsschemat, trots att olika värderingsprinciper kan förekomma. Om olika värderingsprinciper förekommer för ovanstående poster (derivat ska till exempel värderas till verkligt värde) kan en uppdelning i två delposter krävas för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

I noten till punkt 12 i IAS 27 anges att om ett dotterföretag vid förvärvstidpunkten uppfyller villkoren för att klassificeras som innehav för försäljning i enlighet med IFRS 5, ska det redovisas i enlighet med den standarden. IAS 1

punkt 68 A anger att sådana tillgångar och skulder ska redovisas separat i balansräkningen. I RR 32:06 punkt 8 och 9 finns vissa undantag och tillägg jämfört med IFRS 5. Undantaget innebär bland annat att den information om avvecklade verksamheter och anläggningstillgångar som innehas för försäljning som enligt IFRS kan lämnas i balansräkningen eller i not, ska lämnas i not. Motivet för Redovisningsrådets undantag och tillägg i denna del är att sådana poster inte stämmer överrens med uppställningsformerna i bilagan till ÅRL och ÅRFL. ÅRFL har i detta sammanhang företräde framför reglerna i IFRS.

6 § Posterna C.II.2 och C.II.4 – Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, koncernföretag och Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag

Bestämmelsen genomför artikel 6 och 9 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I ÅRFL är posterna Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, koncernföretag samt Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag en underindelning av posten Placeringstillgångar i koncernföretag och intresseföretag (C.II). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av ovanstående placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument som bland annat framgår i IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214). Detta innebär att det bara finns en post för räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, koncernföretag respektive räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag i uppställningsschemat trots att olika värderingsprinciper kan förekomma. Om olika värderingsprinciper förekommer för respektive post, kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

7 § Post C.III.1 – Aktier och andelar

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I första stycket i de allmänna råden förtydligas att företaget har en viss valfrihet att redovisa andra aktieoptioner som inte är teckningsrätter och delrätter antingen tillsammans med det underliggande instrumentet eller under en egen post Derivat, som i så fall kan infogas i uppställningsformen.

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 1 punkt 113 samt avseende derivat till exempel i IAS 39 punkt 2a och 9-11.

I de allmänna råden, andra stycket, anges att derivat med negativt värde bör redovisas på skuldsidan i posten Derivat, (post HH.IV.a). Av föreskrifterna avseende nämnda post framgår emellertid att derivat kan redovisas i en annan post om det är lämpligare.

De allmänna råden, tredje stycket, förtydligar hur andelar i så kallade blandade värdepappersfonder får redovisas, om det redovisade värdet på de förvaltade tillgångarna till minst hälften utgörs av aktier eller aktierelaterade instrument. Det finns alltså inget som hindrar företaget att frivilligt redovisa alla andelar i värdepappersfonder som en särskild post eller delpost.

I ÅRFL är posten Aktier och andelar en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s.112-117, 170-176 och 212-214). Detta innebär att det bara finns en post för aktier och andelar i uppställningsschemat trots att olika värderingsprinciper kan förekomma. Om olika värderingsprinciper förekommer för dessa placeringstillgångar kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

8 § Post C.III.2 – Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Paragrafen genomför artikel 9 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Normalt redovisas placeringar som motsvaras av löpande skuldebrev under denna post, medan placeringar som motsvaras av enkla skuldebrev redovisas under någon av utlåningsposterna. Detta följer av de allmänna råden, första stycket. Användningen av begreppet ”normalt” i de allmänna råden antyder att det kan finnas förutsättningar när den angivna gränsdragningen kan frångås.

De allmänna råden, andra stycket, förtydligar hur andelar i så kallade blandade värdepappersfonder får redovisas, om det redovisade värdet på de förvaltade tillgångarna till minst hälften utgörs av räntebärande värdepapper eller liknande instrument. Det finns alltså inget som hindrar företaget att frivilligt redovisas alla andelar i värdepappersfonder som en särskild post eller delpost.

I ÅRFL är posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214). Detta innebär att det bara finns en post för obligationer och andra räntebärande värdepapper i uppställningsschemat trots att olika värderingsprinciper kan förekomma. Om olika värderingsprinciper förekommer kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

9 § Post C.III.3 – Andelar i investeringspooler

Bestämmelsen genomför artikel 10 i FRD och kompletterar ÅRFL.

10 § Post C.III.4 – Lån med säkerhet i fast egendom

Bestämmelsen genomför artikel 11 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I ÅRFL är posten Lån med säkerhet i fast egendom en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s.112-117, 170-176 och 212-214).

Bestämmelserna för balansräkningen innebär att det bara finns en post för lån med säkerhet i fast egendom i uppställningsschemat. Detta trots att olika värderingsprinciper kan förekomma för sådana lån när de utgör innehav för handel eller värderas till verkligt värde med stöd av verkligt värdeoptionen, se 2 kap. allmänna råd 4 d. Om olika värderingsprinciper förekommer för

dessa placeringstillgångar kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL krav på rättvisande bild ska uppnås.

11 § Post C.III.5 – Övriga lån

Bestämmelsen genomför artikel 11 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I ÅRFL är posten Övriga lån en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214).

Bestämmelserna för balansräkningen innebär att det bara finns en post för övriga lån i uppställningsschemat. Detta trots att olika värderingsprinciper kan förekomma för sådana lån när de utgör innehav för handel eller värderas till verkligt värde med stöd av verkligt värdeoptionen, se 2 kap. allmänna råd 4 d. Om olika värderingsprinciper förekommer för dessa placeringstillgångar kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

Vi har uppmärksammat att nothänvisningen till paragrafen hänvisar till fel artikel (12) i FRD. Rätt hänvisning är till artikel 11. Detta kommer att rättas i nästa utgåva av föreskriften.

12 § Post C.III.6 – Utlåning till kreditinstitut

Bestämmelsen genomför artikel 13 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I ÅRFL är posten Utlåning till kreditinstitut en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop. 2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma

post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214).

Bestämmelserna för balansräkningen innebär att det bara finns en post för utlåning till kreditinstitut i uppställningsschemat. Detta trots att olika värderingsprinciper kan förekomma för sådana lån när de utgör innehav för handel eller värderas till verkligt värde med stöd av verkligt värdeoptionen, se 2 kap. allmänna råd 4 d. Om olika värderingsprinciper förekommer för dessa placeringstillgångar kan en uppdelning i två delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

13 § Post C.III.6a – Derivat

I de allmänna råden, första stycket, erinras om att försäkringsföretag ska infoga posterna derivat C.III.6a Derivat (positivt värde) och HH.IV.a Derivat (negativt värde) i uppställningformen för balansräkningen enligt 3 kap. 1 §, om det inte är lämpligt att redovisa derivaten under någon annan post. Med detta menas att derivatet kan redovisas under samma post som det underliggande instrumentet.

När det gäller derivat med negativa värden finns i 50 § allmänna råd, regler om hur dessa bör redovisas. Förutsättningar för nettoredovisning behandlas i de allmänna råden, andra stycket. Relevanta IFRS-regler finns i IAS 32 punkt 42-50.

Relevanta IFRS-regler om derivatinstrument finns bland annat i IAS 39 punkt 2 a och 9-11.

14 § Post C.III.7 – Övriga finansiella placeringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 13 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Eftersom denna post omfattar placeringar som inte redovisas enligt C.III.1-6 har föreskriften kompletterats med allmänna råd som gäller återköpstransaktioner. I de allmänna råden erinras om att fordringar som uppstår vid så kallade äkta återköpstransaktioner vilka beskrivs i 2 kap. 1 §, kan redovisas som övriga finansiella placeringstillgångar. Detta innebär att företaget har en valmöjlighet och därför kan redovisa äkta återköpstransaktioner under annan lämplig post.

I ÅRFL är posten Övriga finansiella placeringstillgångar en underindelning av posten Andra finansiella placeringstillgångar (C.III). Begreppet placeringstillgångar saknas i IFRS-regelverket men huvuddelen av dessa finansiella placeringstillgångar torde dock omfattas av IFRS definition av finansiella instrument. Definitionen framgår bland annat av IAS 32 punkt 11 och VT 3-24. Ytterligare vägledning angående definitioner av finansiella instrument finns i propositionen om redovisning och värdering av finansiella instrument (prop.2002/03:121, s. 70-71).

De särskilda begränsningsreglerna i ÅRFL om att samma värderingsprinciper ska tillämpas på alla placeringstillgångar (C) som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra har upphört avseende värdering av placeringstillgångar som är finansiella instrument. Förändringen är en anpassning till IFRS-regelverket (se prop. 2004/05:24, s. 112-117, 170-176 och 212-214). Detta innebär att det bara finns en post för övriga finansiella placeringstillgångar i uppställningsschemat trots att olika värderingsprinciper kan förekomma. Om olika värderingsprinciper förekommer för dessa placeringstillgångar kan en uppdelning i flera delposter behöva göras för att 3 kap. 4 § ÅRL:s krav på rättvisande bild ska uppnås.

15 § Post C.IV – Depåer hos företag som avgivit återförsäkring

Bestämmelsen genomför artikel 14 i FRD och kompletterar ÅRFL.

De allmänna råden, första stycket erinrar om att föreskrifterna om bruttoredovisning, (jfr FRD), har företrädare framför bestämmelserna i till exempel IAS 32 punkt 42 angående nettoredovisning av finansiella tillgångar och skulder.

Relevanta IFRS-regler om bruttoredovisning av återförsäkringar finns till exempel i IFRS 4 punkt 14 d som handlar om förbud att kvitta återförsäkringstillgångar mot de därtill hänförliga försäkringsskuldena.

De allmänna råden innehåller också en erinran om att försäkringsföretag som mottagit återförsäkring bör pröva om överförda finansiella tillgångar kan tas bort³ från balansräkningen i enlighet med IAS 39 samt hur de finansiella tillgångarna bör redovisas, om de inte tas bort.

Relevanta IFRS-regler om borttagning från balansräkningen finns till exempel i IAS 39 punkt 37 a.

16 § Post D.1 – Tillgångar för villkorad återbäring

Bestämmelsen genomför artikel 15 i FRD och kompletterar ÅRFL.

IFRS 4 avser redovisning av försäkringsavtal. Indelningen i livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse följer av bestämmelserna i ÅRFL och FRL. Fondförsäkring är en försäkringsklass inom direkt livförsäkringsrörelse.

Föreskrifterna innehåller ingen begränsning så tillvida att tillgångar ska vara hänförliga till försäkringsavtal (jfr definitionen av försäkringsavtal i 2 kap. 1 §). Därför ska även tillgångar för villkorad återbäring som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) och

³ Det engelska begreppet för borttagande från balansräkningen är "derecognition".

som uppfyller övriga angivna förutsättningar i paragrafen, redovisas under denna post. Se även 43 §, vilken avser skulden för villkorad återbäring.

17 § Post D.2 – Fondförsäkringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 15 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Angående IFRS 4 och indelningen i livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse, se kommentaren till post D.1. Fondförsäkring är en försäkringsklass inom direkt livförsäkringsrörelse.

Föreskrifterna innehåller ingen begränsning så tillvida att tillgångar ska vara hänförliga till försäkringsavtal (jfr definitionen av försäkringsavtal i 2 kap. 1 §). Därför ska även fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under denna post. Se även 44 §, vilken avser skulder för fondförsäkringsåtaganden.

Föreskriften har kompletterats med allmänna råd som erinrar om att fondförsäkringstillgångarna inte avser fondtillgångar som innehas för försäkringsföretagets egen räkning.

18 § Post E – Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar

Bestämmelsen genomför artikel 24 i FRD och kompletterar ÅRFL.

19 § Post F.I – Fordringar avseende direkt försäkring

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

20 § Post G.I – Materiella tillgångar och varulager

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

21 § Post G.II – Kassa och bank

Bestämmelsen genomför artikel 12 i FRD och kompletterar ÅRFL.

22 § Post G.III – Övriga tillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 16 i FRD och kompletterar ÅRFL.

23 § Post H.I – Upplupna ränte- och hyresintäkter

Bestämmelsen genomför artikel 17 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Upplupna ränte- och hyresintäkter omfattar sådan ränta och hyra som på balansdagen är intjänad men som ännu inte erhållits (inbetalats).

24 § Post H.II – Förutbetalda anskaffningskostnader

Bestämmelsen genomför artikel 18 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 4 kap. 8 § ÅRFL ska anskaffningskostnader som har ett samband med tecknandet av försäkringsavtal redovisas som en tillgång. I 1 kap. 2 § finns regler om klassificering av avtal om försäkring som försäkringsavtal respektive investeringsavtal (avtal om försäkring utan betydande försäkringsrisk). Enligt de allmänna råden, andra stycket, kan företaget redovisa anskaffningskostnader som uppstår i samband med tecknande av avtal om försäkring under posten Förutbetalda anskaffningskostnader oavsett hur dessa avtal är klassificerade enligt IFRS 4. En redovisning av anskaffningskostnader för investeringsavtal som en egen post är därmed möjlig.

I lag finns regler om delposter som tillkommit på sådant sätt eller är av sådan storlek att det är av betydelse med hänsyn till kravet på en rättvisande bild enligt 3 kap. 4 § tredje stycket andra meningen ÅRL som gäller enligt 3 kap. 2 § ÅRFL ska specificeras, se även exempelvis IAS 1 punkt 69 som kräver specificering av balansposter, rubriker och delsummor när det behövs för förståelsen av den finansiella ställningen.

De allmänna råden, första stycket, innebär att anskaffningskostnader avseende en avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar som tillhör någon annan inte bör redovisas som förutbetalda anskaffningskostnader utan som en immateriell tillgång. Se även kommentarer till post B.II Andra immateriella tillgångar (3 §).

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IFRS 4 punkt 10.

25 § Post H.III – Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

26 § Post AA.I – Aktiekapital eller Garantikapital

Bestämmelsen genomför artikel 19 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska aktiekapital och garantikapital redovisas som bundet eget kapital. Där finns också regler om hur ömsesidiga bolag som har garantikapital i annan valuta än svenska kronor ska redovisa sitt kapital.

Indelning av eget kapital i bundet och fritt har ingen motsvarighet i IFRS.

Regler om upplysningar om eget kapital framgår av bland annat RR 32:06 punkt 17. Se även särregler i 7 kap. allmänna råd, första stycket, för koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS

27 § Post AA.II – Överkursfond

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska överkursfond redovisas som bundet eget kapital.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

28 § Post AA.II – Uppskrivningsfond

Bestämmelsen genomför artikel 20 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska uppskrivningsfond redovisas som bundet eget kapital.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

29 § Post AA.IV – Konsolideringsfond

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt FRL ska bolagsordningen för ett försäkringsbolag innehålla regler om hur bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller, i ett livförsäkringsbolag på annat sätt täcka in bolagets förlust (2 kap. 5 § FRL). Livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska inrätta en konsolideringsfond (12 kap. 9 § FRL). Konsolideringsfonden får, efter beslut av bolagsstämman, sättas ned för att täcka förluster, eller för annat ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen. Lagen hindrar inte att konsolideringsfonden även används för återbäring till försäkringstagarna till den del fonden överstiger vad som behövs för bolagets konsolidering (prop. 1998/99:87, s. 207 och 422).

Allmänna råd förtydligar vilka regler som gäller för avsättning till konsolideringsfond avseende årets vinst om en uppdelning av försäkringsavtalet sker enligt till exempel IFRS 4 punkt 34 i en diskretionär del och en garantidel samt om investeringsavtalet innehåller en diskretionär del enligt till exempel IFRS 4 punkt 35. Vidare innebär de allmänna råden att företaget inte behö-

ver göra en uppdelning av konsolideringsfonden i en skulddel (återbäringsdelen) och en eget-kapital-del. Istället kan företaget fördela hela årsresultatet till konsolideringsfonden. Detta innebär att redovisningen inte behöver förändras genom tillämpningen av IFRS 4.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska konsolideringsfond redovisas som bundet eget kapital.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

30 § post AA.V.1 – Reservfond

Bestämmelsen genomför artikel 20 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska reservfond redovisas som bundet eget kapital.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

31 § Post AA.V.2 – Kapitalandelsfond

Bestämmelsen genomför artikel 20 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska kapitalandelsfond redovisas som bundet eget kapital.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

Enligt RR 32:06 punkt 51 ska inte kapitalandelsmetoden användas i juridisk person (jfr även 4 kap. allmänna råd). Däremot ska metoden användas för intresseföretag i koncernredovisningen, utom i vissa undantagsfall (se 7 kap. 25 § ÅRL som gäller enligt 7 kap. 2 § ÅRFL).

Kapitalandelsmetoden ska också användas i vissa fall enligt IFRS-regelverket. Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 28 punkt 11-23.

32 § Post AA.V.3 – Fond för verkligt värde

Bestämmelsen genomför artikel 20 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt 5 kap. 4 § ÅRFL ska fond för verkligt värde i livförsäkringsföretag redovisas som bundet eget kapital. I övriga försäkringsföretag som kan ha fritt eget kapital redovisas fonden som fritt eget kapital. Allmänna råd förtydligar vilka värdeförändringar som bör redovisas i fond för verkligt värde.

Understödsföreningar ska också som eget kapital ta upp fond för verkligt värde enligt 5 kap. 4 § ÅRFL.

Angående indelning av eget kapital i bundet och fritt, se kommentarer till Post AA.I (26 §).

33 § Post AA.V.4 – Övriga fonder

Bestämmelsen genomför artikel 20 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Understödsföreningar ska som eget kapital ta upp övriga fonder enligt 5 kap. 4 § ÅRFL.

Regler om fondbildning i understödsföreningar finns i 11, 12 och 23 §§ UFL. UFL har i detta sammanhang företräde framför reglerna i IFRS.

34 § Post AA.VI – Balanserad vinst eller förlust

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd erinrar om hur vinstutdelande livförsäkringsföretag bör redovisa återköp av egna aktier.

35 § Post AA.VII – Årets resultat

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Understödsföreningar ska som eget kapital ta upp vinst eller förlust för räkenskapsåret. Förlust ska därvid tas upp som en avdragspost enligt 5 kap. 4 § ÅRFL.

35 a § Post BB – Obeskattade reserver

Bestämmelsen kompletterar ÅRFL.

Första stycket i föreskrifterna exemplifierar vilka poster som omfattar obeskattade reserver. Enligt andra stycket bör varje reserv specificeras i balansräkningen eller not.

Tredje stycket innebär att obeskattade reserver inte redovisas i koncernredovisningen utan delas upp i en uppskjuten skatteskuld och en bunden kapitaldel.

Enligt RR 32:06 punkt 26 särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden, som är hänförlig till obeskattade reserver avseende temporära skillnader, utan dessa redovisas med bruttobelopp i balansräkningen. Detta på grund av sambandet mellan redovisning och beskattning.

Obeskattade reserver har ingen motsvarighet i IFRS-regelverket. ÅRFL har i detta sammanhang företräde framför reglerna i IFRS.

Vi har uppmärksammat att en felaktig hänvisning till posten Avsättning för skatter (Post FF.2.b). Rätt hänvisning är till FF.2. Detta kommer att rättas i nästa utgåva av föreskriften.

36 § Post CC – Efterställda skulder

Bestämmelsen genomför artikel 21 i FRD och kompletterar ÅRFL.

37 § Post DD.1 – Ej intjänade premier och kvardröjande risker

Bestämmelsen genomför artikel 25 och 26 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten får endast betydelse för det som hänför sig till försäkringsavtal. I 1 kap. 2 § finns en definition av försäkringsavtal.

38 § Post DD.2 – Livförsäkringsavsättning

Bestämmelsen genomför artikel 27 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Avsättning enligt avtal om livförsäkring ska redovisas under denna post oavsett hur avtalet om försäkring är klassificerat enligt IFRS 4. Detta innebär att även åtaganden enligt avtal om livförsäkring som är hänförliga till investeringsavtal (avtal om försäkring utan betydande försäkringsrisk) och som inte hänförs till fondförsäkring redovisas under denna huvudpost. Reglerna i IFRS 4 är desamma för livförsäkring och skadeförsäkring och utgår från risken i avtalet. Detta är en skillnad mot FRL som utgår från olika typer av försäkringsrörelse och försäkringsklasser.

I lag finns regler om att delposter som tillkommit på sådant sätt eller är av sådan storlek att det är av betydelse med hänsyn till rättvisande bild ska specificeras, se 3 kap. 4 § tredje stycket andra meningen ÅRL som gäller enligt 3 kap. 2 § ÅRFL. Se även IAS 1 punkt 69 som kräver specificering av balansposter, rubriker och delsummor när det behövs för förståelsen av den finansiella ställningen. Skulder enligt avtal om livförsäkring som är investeringsavtal, och som inte redovisas som fondförsäkringsåtaganden, kan exempelvis redovisas som en särskild delpost.

Relevanta IFRS-regler om uppdelning av depositionsandelar respektive diskretionära delar och garantidelar finns i IFRS 4 punkt 10, 34 och 35.

39 § Post DD.3 – Oreglerade skador

Bestämmelsen genomför artikel 28 i FRD och kompletterar ÅRFL.

40 § Post DD.4 – Återbäring och rabatter

Bestämmelsen genomför artikel 29 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd förtydligar hur återbäring och rabatter som hänför sig till ett försäkringsavtal som utfärdaren valt att klassificera i en diskretionär del och en garantidel bör tas upp i balansräkningen. När den diskretionära delen redovisas separat från garantidelen, klassificeras denna antingen som en skuld eller som en separat del av eget kapital (se IFRS 4 punkt 34 och 35). De allmänna råden avser situationer när bolaget valt att klassificera den diskretionära delen som skuld. Denna redovisning är i överensstämmelse med prop. 1998/99:87, s. 446. Enligt uttalandena i propositionen ska sådan återbäring som inte har gottskrivits enskilda försäkringstagare kunna särredovisas i posten återbäring och rabatter (DD.4), när förutsättning för skuldföring föreligger.

De allmänna råden erinrar också om att återbäring och rabatter som ska redovisas under konsolideringsfond inte redovisas under denna post. Se även kommentarer till 29 § Konsolideringsfond.

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IFRS 4 punkt 15, 17 b och 34.

41 § Post DD.5 – Utjämningsavsättning

Bestämmelsen genomför artikel 30 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Skadeförsäkringsföretag som meddelar kreditförsäkring enligt FRL ska göra en utjämningsavsättning för förlusttäckning inom försäkringsklassen kreditförsäkring (klass 14). Reglerna för utjämningsavsättning finns i 12 kap. 9 a § FRL.

Sådana reserver ska redovisas i denna post även om det avviker från IFRS. Enligt IFRS får en försäkringsgivare inte skuldföra avsättningar för framtida krav, om dessa krav uppkommer enligt försäkringsavtal som inte finns på balansdagen, bland annat katastrofvillkor och utjämningsvillkor (se till exempel IFRS 4 punkt 14 a).

42 § Post DD.6 – Övriga försäkringstekniska avsättningar

Bestämmelsen genomför artikel 26 i FRD och kompletterar ÅRFL.

43 § Post EE.1 – Villkorad återbäring

Bestämmelsen genomför artikel 31 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Villkorad återbäring ska delas upp i avsättningar för vilka försäkringstagarna direkt respektive indirekt bär risk enligt 5 kap. 4 § punkt 8 ÅRFL.

Regler om villkorad återbäring finns i 12 kap. 2-6 §§ FRL. Hur den villkorade återbäringen fördelas bestäms genom villkoren i bolagsordningen, villkor i försäkringsavtal samt beslut på bolagsstämman.

Villkorad återbäring redovisas under denna post även om den är relaterad till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder). Angående specificering av betydelsefulla delar av en post, se kommentarer till post DD2 Livförsäkringsavsättningar.

Relevanta IFRS-regler om uppdelning av depositionsandelar respektive diskretionära delar finns bland annat i IAS 1 punkt 71 och IFRS 4 punkt 10, 34 och 35.

44 § Post EE.2 – Fondförsäkringsåtaganden

Bestämmelsen genomför artikel 31 i FRD och kompletterar ÅRFL.

IFRS 4 avser all försäkringsverksamhet. Indelningen i livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse följer av ÅRFL och FRL. Fondförsäkring är en försäkringsklass i direkt livförsäkringsrörelse.

Enligt föreskrifterna ska skulder avseende investeringsavtal i fondförsäkringsrörelse redovisas under posten fondförsäkringsåtaganden. Oavsett om ett fondförsäkringsavtal delas upp i en fondförsäkringsdel och en depositionsandel bör båda delarna redovisas som fondförsäkringsåtaganden. De allmänna råden förtydligar också att åtagande avseende försäkringsavtal i syfte att täcka dödsfallrisker, driftskostnader och andra risker, bör redovisas under andra poster i balansräkningen. Motivet är att särskilja åtaganden med risker som försäkringstagaren respektive försäkringsföretaget bär samt för att få en jämförbarhet mellan försäkringsföretagen.

IFRS-regler om uppdelning av depositionsandelar respektive diskretionära delar och garantidelar finns i IFRS 4 punkt 10, 34 och 35.

45 § Post FF.1 – Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten är en delpost till posten Andra avsättningar i uppställningsformen enligt ÅRFL. Avsättning för finansiella garantier som inte är derivat men som är relaterade till avsättning för pensionsåtaganden eller liknande förpliktelser, kan tas upp under denna post. Detta framgår av de allmänna råden. Angående finansiella garantiavtal som inte avser pensioner eller liknande, se de allmänna råden till 54 §.

Vissa undantag från IAS 19 vid redovisning av pensionsåtaganden finns i RR 32:06 punkt 37. Sär föreskrifter om krav på avsättningar för pensionsåtaganden trots att IFRS medger en korridormetod finns i 4 kap. 14 §.

Avsättningar för andra typer av förpliktelser som inte är av liknande slag som pensioner och som inte heller är av försäkringstekniskt slag eller avser skatter, redovisas under delpost 3 Övriga avsättningar. Större avsättningar som i balansräkningen tagits upp i delposten Övriga avsättningar ska specificeras i balansräkningen eller i not. Detta följer av 3 kap. 4 § tredje och fjärde styckena ÅRL som gäller enligt 3 kap. 2 § ÅRFL.

Grundläggande regler för när en avsättning redovisas i balansräkningen finns bland annat i IAS 37 punkt 14.

46 § Post FF.2 – Avsättning för skatter

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten utgör en delpost till posten Andra avsättningar.

Enligt RR 32:06 ska balansräkningen kompletteras med posterna Aktuella skattefordringar och motsvarande skatteskulder samt Uppskjutna skattefordringar och motsvarande skatteskulder (se punkt 13). Uppskjutna skatteskulder kan redovisas i denna post medan aktuella skatteskulder kan redovisas under Övriga skulder.

Allmänna råd erinrar om att skatteskulder avseende källskatt, mervärdeskatt, fastighetsskatt m.fl. inte redovisas i denna post utan i posten Övriga skulder. Motivet är att sådana förpliktelser normalt uppfyller kraven för att klassificeras som aktuella skatteskulder.

Relevanta IFRS-regler för redovisning av aktuella och uppskjutna skattefordringar och skatteskulder finns i IAS 12. Se även RR 32:06 punkt 26 om beaktande av uppskjutna skatteskulder för obeskattade reserver samt URA 43 Särskild löneskatt och avkastningsskatt. Jfr dock särföreskriften i andra stycket som innebär att särskild löneskatt i vissa fall behandlas som en försäkringsteknisk avsättning.

47 § Post GG – Depåer från återförsäkrare

Bestämmelsen genomför artikel 32 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd finns som erinrar om att försäkringsföretag som avgett återförsäkring bör pröva om överförda finansiella skulder bör tas bort från balansräkningen i enlighet med IAS 39 samt hur de finansiella skulderna bör redovisas om de inte tas bort.

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 39 punkt 37.

48 § Post HH.I – Skulder avseende direktförsäkring

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

49 § Post HH.III – Obligationslån

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Allmänna råd erinrar om hur redovisning av återköp av skuldinstrument bör ske. Även om företaget har planer på att sälja instrumentet inom en snar framtid får inte dessa således redovisas som en tillgång i avvaktan på försäljning, utan skuldinstrumentet ska bokas bort från balansräkningen.

Skulder under denna post kan värderas till verkligt värde om de innehas för handel enligt IAS 39 eller om verkligt värdeoptionen för skulder kan tillämpas (se 4 kap. 14 a och 14 b §§ ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRFL samt 2 kap. allmänna råd 4 d).

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 39 punkt 39-42.

50 § Post HH.IV.a – Derivat

I allmänna råd erinras om att försäkringsföretag ska infoga posterna derivat C.III.6a Derivat (positivt värde) och HH.IV.a Derivat (negativt värde) i uppställningsformen för balansräkningen enligt 3 kap. 1 §, om det inte är lämpligt att redovisa derivaten under någon annan post. Det sistnämnda innebär att derivatet istället redovisas under samma post som det underliggande instrumentet.

I 13 § allmänna råd beskrivs hur derivat med positiva värden bör redovisas.

Derivat definieras i IAS 39 punkt 9. Det bör anmärkas att föreskrifterna enbart anger var i balansräkningen till exempel derivat kan redovisas och tar således inte sikte på när det ska redovisas i balansräkningen. Av IAS 39 punkt VT 49 framgår att derivat i vissa fall inte redovisas om det innebär att samma rättigheter eller förpliktelser redovisas två gånger.

51 § Post HH.V – Övriga skulder

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I allmänna råd erinras om att skulder som uppstår vid så kallade äkta återköpstransaktioner, vilka beskrivs i 2 kap 1 §, kan redovisas som en övrig skuld.

Skulder under denna post kan värderas till verkligt värde om de innehas för handel enligt IAS 39 (se 4 kap. 14 a och 14 b §§ ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRFL samt 2 kap. allmänna råd 4 d).

Enligt artikel 6 i FRD omfattar denna post också skatter och sociala avgifter. Angående gränsdragningen mellan redovisning i denna post och posten Avsättningar för skatter, se kommentarer till post FF.2.

52 § Post II.I – Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

53 § Post II.II – Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Bestämmelsen genomför artikel 6 i FRD och kompletterar ÅRFL.

54 § Poster inom linjen

Bestämmelsen genomför artikel 1 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Begreppet "Poster inom linjen" används i svensk lag och har överförs till redovisningsföreskrifterna från äldre rätt. I detta begrepp innefattas enligt ÅRFL en redovisning under balansräkningen av pantar och andra ställda säkerheter, ansvarsförbindelser och oåterkalleliga åtaganden. Mot denna bakgrund har vi inte funnit det möjligt att ändra redovisningsföreskrifterna så att Poster inom linjen utmönstras från uppställningsformen.

Redovisningslagarna kräver således att ställda säkerheter, ansvarsförbindelser och vissa oåterkalleliga åtaganden hänförliga till finansiella instrument ska redovisas inom linjen i en årsredovisning. En förutsättning är dock att åtagandet inte redovisats i balansräkningen.

Allmänna råd erinrar om att specifikationen enligt ÅRFL bör kompletteras med dels vilka balansposter som är belastade, med vilka belopp, dels att finansiella garantiavtal som beskrivs i IAS 39 bör redovisas som en finansiell skuld om inte annat följer av RR 32:06.

Upplysningsregler om poster inom linjen finns i 5 kap. 9 § i föreskrifterna.

Poster inom linjen har ingen motsvarighet i IFRS men kan avse eventualityförpliktelser enligt IAS 37 och vissa åtaganden från finansiella avtal som inte tas upp i balansräkningen enligt IAS 39.

Relevanta IFRS-regler finns bland annat i IAS 37 punkt 12, 27 och 31.

Bilaga 4 Resultaträkningens poster

1 §

Reglerna om innehållet resultaträkningens poster kompletterar ÅRFL och baseras i stor utsträckning på tvingande bestämmelser i EG-direktiv. Reglerna har företräde framför IFRS i års- och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS.

IFRS-regelverket föreskriver inte ordningsföljd eller format för redovisningen utan anger ett antal minimikrav om vilka poster en resultaträkning ska omfatta. Dessa krav gäller i stor utsträckning inte för års- och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS (se RR 32:06 punkt 12-19 som gäller för årsredovisningar enligt 2 kap. allmänna råd och som även gäller för koncernredovisningar enligt 7 kap. 1 §).

Föreskrifterna erinrar om att vissa poster i förekommande fall enligt 3 kap. 2 § ska infogas i uppställningsformen för resultaträkningen jämfört med ÅRFL:s uppställningsform.

1 a § Post I.1.a – Premiëinkomst (före avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 35 i FRD och kompletterar ÅRFL. Den motsvarar 1 § i tidigare utgåva av föreskriften.

Paragrafen och de allmänna råden behandlar vad som redovisas i posten premiëinkomst i resultaträkningen inom *skadeförsäkringsrörelse*.

IFRS 4 innehåller olika valmöjligheter av redovisning av premiëinkomst och innehåller en annan terminologi jämfört med FRL och ÅRFL. Föreskriften möjliggör en redovisning av premier och intäkter som tas ut i form av avgifter i resultaträkningen i de fall det är förenligt med IFRS 4 och IAS 18. Intäkterna kan redovisas som premiëinkomst eller som en egen post i resultaträkningen. Det viktiga är att posten specificeras i resultaträkningen och inte nettoredovisas ihop med en annan post. Detta innebär att upplysningar i not inte är tillräckligt utan posten ska framgå i resultaträkningen.

Redovisningsföreskrifterna hänvisar till godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) när det gäller årsredovisningar och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS (se 2 kap. allmänna råd 1 och 7 kap. 1 § allmänna råd). IFRS 4 om försäkringsavtal bör därmed tillämpas.

Definitioner om klassificering av försäkringsavtal finns i IFRS 4. Dessa finns i Bilaga A – som behandlar definierade begrepp samt Bilaga B – som behandlar definitioner av ett försäkringsavtal.

Huvudregeln i IFRS 4 är att avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och premierna avseende dessa redovisas

som premieinkomst. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas inte som ett försäkringsavtal enligt IFRS 4 utan betraktas som investeringsavtal (finansiella instrument) eller serviceavtal. Inbetalningar från dessa redovisas normalt i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas endast avgifter eller andra delar av premieinbetalningarna som uppfyller förutsättningarna för intäktsföring enligt IAS 18 Intäkter.

Det finns dock enligt IFRS 4 vissa försäkringsavtal och finansiella instrument som består av olika delar som i vissa fall ska eller får redovisas separat. I dessa fall är följande punkter i standarden relevanta:

- Punkt 10-12 som handlar om uppdelning av depositionsandelar
- Punkt 34 som handlar om diskretionära delar i försäkringsavtal
- Punkt 35 som handlar om diskretionära delar i finansiella instrument

Beroende på hur avtalen om försäkring klassificeras kan följande redovisning av premieinkomst ske enligt lagbegränsad IFRS:

1) Försäkringsavtal

Om avtalet om försäkring klassificeras som försäkringsavtal och inte innehåller några depositionsandelar kan företaget i regel fortsätta att redovisa inbetalda premier som tidigare i resultaträkningen, om redovisningen följer FI:s föreskrifter och allmänna råd.

2) Finansiellt instrument

Premieinbetalningar som är hänförliga till avtal om försäkring utan betydande risköverföring (benämnda som investeringsavtal i föreskrifterna) avser i regel finansiella instrument. Finansiella instrument redovisas i balansräkningen eftersom det jämföras med ett "sparande". Detta innebär att dessa premier inte ska redovisas i resultaträkningen som premieinkomst om inte förutsättningar för intäktsföring föreligger.

3) Uppdelning av depositionsandelar

Reglerna om uppdelning av depositionsandelar finns i IFRS 4 punkt 10-12. När ett försäkringsavtal innehåller både en försäkringsdel och en depositionsandel är försäkringsgivaren i vissa fall skyldig att dela upp försäkringsavtalet. I andra fall har försäkringsgivaren tillåtelse eller är förbjuden att dela upp försäkringsavtalet. Företagets redovisningsprinciper för uppdelning av depositionsandelarna påverkar hur premieinkomsten ska redovisas.

I förarbetena till IFRS 4 punkt 10-12 framgår det att IASB är medveten om problematiken med uppdelningen av avtalen. De har valt ett "brett synsätt" som endast kräver uppdelning om både villkoren i punkt 10 a) i och ii är uppfyllda. Då redovisas premieinkomsten i resultaträkningen avseende försäkringsdelen och premien avseende depositionsdelen som en förändring av depositionsskulden.

4) Diskretionära delar i försäkringsavtal

Redovisning av diskretionära delar i försäkringsavtal behandlas i IFRS 4 punkt 34. Företag som utfärdar försäkringsavtal som innehåller både en diskretionär del och en garantidel har en viss valfrihet hur dessa ska redovisas. I vissa fall får garantidelen redovisas separat och i andra fall ska den redovisas separat. Redovisningen av diskretionära delar och garantidelen påverkar

vilka poster som ska redovisas som skulder respektive eget kapital. Enligt standarden kan företaget fortsätta att redovisa alla erhållna premier som intäkter över resultaträkningen oavsett vilken uppdelning som görs mellan skulder och eget kapital.

5) Diskretionära delar i finansiella instrument

Reglerna om diskretionära delar i finansiella instrument finns i IFRS 4 punkt 35. Kraven i punkt 34 gäller även ett finansiellt instrument som innehåller en diskretionär del. Även om dessa avtal uppfyller definitionen av finansiella instrument kan företaget fortsätta att redovisa premierna som premieinkomst och redovisa skuldökningen som en kostnad i resultaträkningen.

I IASB:s förarbeten till IFRS 4 punkt 34-35 förs ett resonemang kring diskretionära delar (och garanterade delar) i försäkringsavtal och finansiella instrument. Begreppsmässigt anser IASB att premierna för de garanterade delarna inte är intäkter. IASB var dock medveten om problematiken när man beslutade om Fas I av IFRS 4. De ansåg att ett ställningstagande om att förspråka någon av de olika valmöjligheterna avseende diskretionära delar i försäkringsavtal och finansiella instrument låg utanför Fas I:s område. I väntan på att frågeställningarna ska behandlas i Fas II införde de möjligheten att företaget inte behöver dela upp premierna, det vill säga fortsätta som tidigare.

Hur IAS 18 Intäkter påverkar redovisning av premieinkomst

Ibland förekommer det att en del av premieinbetalningen från avtal om försäkring avser avgifter som företaget tar ut för att täcka sina administrativa kostnader. Dessa avgifter som betalas med premien (eller ingår som en del av premien) eller debiteras på annat sätt och som hänför sig till investeringsavtal eller serviceavtal kan redovisas under posten premieinkomst, om de uppfyller förutsättningarna för att redovisas som intäkt enligt IAS 18. Alternativt kan dessa intäkter redovisas under en egen post i resultaträkningen.

I lag finns regler om att delposter, som tillkommit på sådant sätt eller är av sådan storlek att det är av betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild ska specificeras, se 3 kap. 4 § tredje stycket andra meningen ÅRL som gäller enligt 3 kap 2 § ÅRFL. Se även IAS 1 punkt 83 som kräver specificering av resultatposter, rubriker och delsummor när det behövs för förståelsen av den finansiella ställningen. Enligt de allmänna råden sjätte stycket, bör premieinbetalningar som avser avgifter för att täcka administrativa kostnader avseende investeringsavtal och serviceavtal, specificeras i särskilda delposter för att särskiljas från premieinkomst avseende försäkringsavtal.

I de allmänna råden finns beskrivet vilka belopp som bör tillgodoföras räkenskapsåret beroende på när avtalet är tecknat, när det ska börja gälla, när premien ska erläggas m.m.

Uppställningsformen avseende premieintäkter har på grund av ändrad klassificering av försäkringsavtal ändrats så lite som möjligt i förhållande till tidigare utgåva av föreskrifterna. Motivet för detta är dels att behålla jämförbar-

heten mellan företagen, dels att inte ändra mer än nödvändigt i avvaktan på Fas 2 avseende IFRS 4 samt Solvens II.

I 3 § bilaga 5 finns upplysningskrav som gäller för avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal. Bland annat bör upplysningar lämnas om berörda poster i resultaträkningen.

Upplysningskrav finns också i 5 kap. 5 § ÅRFL avseende premieinkomst och premieintäkter. Upplysningarna ska avse bruttobelopp och ska fördelas enligt där angivna fördelningsgrunder.

2 § Post II.1.a – Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 35 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Paragrafen och de allmänna råden behandlar vad som redovisas i posten premieinkomst i resultaträkningen inom *livförsäkringsrörelse*.

IFRS 4 innehåller olika valmöjligheter av redovisning av premieinkomst och innehåller en annan terminologi jämfört med FRL och ÅRFL. Föreskriften möjliggör en redovisning av premier och intäkter som tas ut i form av avgifter i resultaträkningen i de fall det är förenligt med IFRS 4 och IAS 18.

Redovisningsföreskrifterna hänvisar till godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) när det gäller årsredovisningar och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS (se 2 kap. allmänna råd 1 och 7 kap. 1 § allmänna råd). IFRS 4 om försäkringsavtal bör därmed tillämpas.

Definitioner om klassificering av försäkringsavtal finns i IFRS 4. Dessa finns i Bilaga A – som behandlar definierade begrepp samt Bilaga B – som behandlar definitioner av ett försäkringsavtal.

Huvudregeln i IFRS 4 är att avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och premierna avseende dessa redovisas som premieinkomst. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas inte som ett försäkringsavtal enligt IFRS 4 utan betraktas som investeringsavtal (finansiella instrument) eller serviceavtal. Inbetalningar från dessa redovisas normalt i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas endast avgifter eller andra delar av premieinbetalningarna som uppfyller förutsättningarna för intäktsföring enligt IAS 18 Intäkter.

Det finns dock enligt IFRS 4 vissa försäkringsavtal och finansiella instrument som består av olika delar som i vissa fall ska eller får redovisas separat. I dessa fall är följande punkter i standarden relevanta:

- Punkt 10-12 som handlar om uppdelning av depositionsandelar
- Punkt 34 som handlar om diskretionära delar i försäkringsavtal
- Punkt 35 som handlar om diskretionära delar i finansiella instrument

Beroende på hur avtalen om försäkring klassificeras kan följande redovisning av premieinkomst ske enligt lagbegränsad IFRS:

1) Försäkringsavtal

Om avtalet om försäkring klassificeras som försäkringsavtal och inte innehåller några depositionsandelar kan företaget i regel fortsätta att redovisa inbetalda premier som tidigare i resultaträkningen, om redovisningen följer FI:s föreskrifter och allmänna råd.

2) Finansiellt instrument

Premieinbetalningar som är hänförliga till avtal om försäkring utan betydande risköverföring (benämnda som investeringsavtal i föreskrifterna) avser i regel finansiella instrument. Finansiella instrument redovisas i balansräkningen eftersom det jämföras med ett "sparande". Detta innebär att dessa premier inte ska redovisas i resultaträkningen som premieinkomst om inte förutsättningar för intäktsföring föreligger.

3) Uppdelning av depositionsandelar

Reglerna om uppdelning av depositionsandelar finns i IFRS 4 punkt 10-12. När ett försäkringsavtal innehåller både en försäkringsdel och en depositionsandel är försäkringsgivaren i vissa fall skyldig att dela upp försäkringsavtalet. I andra fall har försäkringsgivaren tillåtelse eller är förbjuden att dela upp försäkringsavtalet. Företagets redovisningsprinciper för uppdelning av depositionsandelarna påverkar hur premieinkomsten ska redovisas.

I förarbetena till IFRS 4 punkt 10-12 framgår det att IASB är medveten om problematiken med uppdelningen av avtalen. De har valt ett "brett synsätt" som endast kräver uppdelning om både villkoren i punkt 10 a) i och ii är uppfyllda. Då redovisas premieinkomsten i resultaträkningen avseende försäkringsdelen och premien avseende depositionsdelen som en förändring av depositionsskulden.

4) Diskretionära delar i försäkringsavtal

Redovisning av diskretionära delar i försäkringsavtal behandlas i IFRS 4 punkt 34. Företag som utfärdar försäkringsavtal som innehåller både en diskretionär del och en garantidelen har en viss valfrihet hur dessa ska redovisas. I vissa fall får garantidelen redovisas separat och i andra fall ska den redovisas separat. Redovisningen av diskretionära delar och garantidelen påverkar vilka poster som ska redovisas som skulder respektive eget kapital. Enligt standarden kan företaget fortsätta att redovisa alla erhållna premier som intäkter över resultaträkningen oavsett vilken uppdelning som görs mellan skulder och eget kapital.

5) Diskretionära delar i finansiella instrument

Reglerna om diskretionära delar i finansiella instrument finns i IFRS 4 punkt 35. Kraven i punkt 34 gäller även ett finansiellt instrument som innehåller en diskretionär del. Även om dessa avtal uppfyller definitionen av finansiella instrument kan företaget fortsätta att redovisa premierna som premieinkomst och redovisa skuldökningen som en kostnad i resultaträkningen.

I IASB:s förarbeten till IFRS 4 punkt 34-35 förs ett resonemang kring diskretionära delar (och garanterade delar) i försäkringsavtal och finansiella instrument. Begreppsmässigt anser IASB att premierna för de garanterade

delarna inte är intäkter. IASB var dock medveten om problematiken när man beslutade om Fas I av IFRS 4. De ansåg att ett ställningstagande om att förspråka någon av de olika valmöjligheterna avseende diskretionära delar i försäkringsavtal och finansiella instrument låg utanför Fas I:s område. I väntan på att frågeställningarna ska behandlas i Fas II införde de möjligheten att företaget inte behöver dela upp premierna, det vill säga fortsätta som tidigare.

Hur IAS 18 Intäkter påverkar redovisning av premieinkomst

Ibland förekommer det att en del av premieinbetalningen från avtal om försäkring avser avgifter som företaget tar ut för att täcka sina administrativa kostnader. Dessa avgifter som betalas med premien (eller ingår som en del av premien) eller debiteras på annat sätt och som hänför sig till investeringsavtal eller serviceavtal kan redovisas under posten premieinkomst, om de uppfyller förutsättningarna för att redovisas som intäkt enligt IAS 18. Alternativt kan dessa intäkter redovisas som en egen post i resultaträkningen.

I lag finns regler om att delposter som tillkommit på sådant sätt eller är av sådan storlek att det är av betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild ska specificeras, se 3 kap. 4 § tredje stycket andra meningen ÅRL som gäller enligt 3 kap 2 § ÅRFL. Se även IAS 1 punkt 83 som kräver specificering av resultatposter, rubriker och delsummor när det behövs för förståelsen av den finansiella ställningen. Enligt de allmänna råden andra stycket, bör premieinbetalningar som avser avgifter för att täcka administrativa kostnader avseende investeringsavtal och serviceavtal, specificeras i särskilda delposter för att särskiljas från premieinkomst avseende försäkringsavtal.

Uppställningsformen avseende premieintäkter har på grund av ändrad klassificering av försäkringsavtal ändrats så lite som möjligt i förhållande till tidigare utgåva av föreskriften. Motivet för detta är dels att behålla jämförbarheten mellan företagen, dels att inte ändra mer än nödvändigt i avvaktan på Fas 2 avseende IFRS 4 samt Solvens II.

I 3 § bilaga 5 finns upplysningskrav som gäller för avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal. Bland annat bör upplysningar lämnas om berörda poster i resultaträkningen.

Upplysningskrav finns också i 5 kap. 5 § ÅRFL avseende premieinkomst och premieintäkter. Upplysningarna ska avse bruttobelopp och ska fördelas enligt där angivna fördelningsgrunder.

3 § Post I.1.b respektive II.1.g – Premier för avgiven återförsäkring

Bestämmelsen genomför artikel 36 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Premier för avgiven återförsäkring omfattar alla premier som betalats eller förfallit med anledning av återförsäkringsavtal som försäkringsföretaget ingått.

Portföljposter som förfallit till betalning vid tecknandet eller förnyelse av avgiven affär ska, enligt *andra stycket*, läggas till och gottgörelse på grund av pågående portföljåtertagande ska dras av.

Premier för avgiven återförsäkring kan förekomma i både *livförsäkringsverksamhet* och *skadeförsäkringsverksamhet*.

4 § Post I.1.c och d Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker och återförsäkrares andel av denna förändring

Bestämmelsen genomför artikel 37 i FRD och kompletterar ÅRFL och avser *skadeförsäkringsverksamhet*.

5 § Post I.4.a respektive II.5.a – Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 38 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Utbetalda försäkringsersättningar förekommer både i *livförsäkringsverksamhet* och i *skadeförsäkringsverksamhet*.

Försäkringsföretagets samtliga driftskostnader ska funktionsindelas enligt 3 kap. 5 §. Skadereglering är en funktion i denna indelning vars driftskostnader, enligt *andra stycket*, ska redovisas som utbetald försäkringsersättning.

I de allmänna råden finns exempel på vad som bör anses som driftskostnader för skadereglering.

6 § Post I.4.b respektive II.5.b – Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 38 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Förändring i avsättning för oreglerade skador förekommer både i *livförsäkringsverksamhet* och i *skadeförsäkringsverksamhet*.

7 § Post I.5 respektive II.6.c – Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättning (efter avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Förändring i övriga försäkringstekniska avsättningar förekommer både i *livförsäkringsverksamhet* och i *skadeförsäkringsverksamhet*.

8 § Post I.6 respektive II.7 Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)

Bestämmelsen genomför artikel 39 i FRD och kompletterar ÅRFL samt beskriver i första hand redovisning av återbäring och rabatter i *skadeförsäkringsverksamhet*.

Livförsäkringsverksamheten kan tilldela försäkringstagaren överskott i form av återbäring som används till att minska premieinbetalningen för försäkringstagaren. Allmänna råd har införts i paragrafen för att förtydliga att denna typ av premiereduktion kan redovisas som en kostnadspost under återbäring och rabatter istället för att nettoredovisas mot premieinkomster enligt 2 § beroende på vilka redovisningsprinciper företaget tillämpar.

9 § Post I.7 respektive II.8 – Driftskostnader

Bestämmelsen genomför artikel 34, 40 och 41 i FRD samt kompletterar ÅRFL.

Driftskostnader förekommer både i *livförsäkringsverksamhet* och i *skadeförsäkringsverksamhet*.

De regler som finns i IFRS 4 om klassificering av avtal om försäkring i försäkringsavtal respektive investeringsavtal samt uppdelning av avtal i en försäkringsdel och depositionsandel saknas i ÅRFL. Allmänna råd, andra stycket, erinrar om att oavsett om anskaffningskostnader för att teckna avtal om försäkring redovisas som en immateriell tillgång eller förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen, bör avskrivningar och nedskrivningar för dessa redovisas som driftskostnader. De allmänna råden har införts för att redovisningen av driftskostnader bör vara enhetlig mellan företagen oavsett om IFRS 4 eller inte tillämpas. Driftskostnader ingår i nyckeltal som försäkringsföretag ska upplysa om. Det är därför viktigt att samma typ av aktiverad kostnad inte påverkas av olika klassificeringar i balansräkningen. Se även kommentarer till 3 och 24 §§ i bilaga 3.

I de allmänna råden, *första stycket*, ges också exempel på vad som är gemensamma driftskostnader.

10 § Post I.9 – Förändring i utjämningsavsättning

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Upplösningar av och avsättningar till utjämningsavsättning (posten DD.5 i balansräkningen) avseende *skadeförsäkringsbolag* som bedriver kreditförsäkringsrörelse redovisas i denna resultatpost. Regler om utjämningsavsättningar finns i 12 kap. 9 a § FRL.

Se kommentarer till post DD.5.

11 § Post II.2 respektive III.3a – Kapitalavkastning, intäkter

Bestämmelsen genomför artikel 34 och 42 i FRD och kompletterar ÅRFL.

All avkastning (dvs. intäkter och realiserade vinster) som sammanhänger med placeringstillgångar ska enligt *första stycket* redovisas i posten kapitalavkastning, intäkter.

Posten Kapitalavkastning intäkter redovisas i den tekniska redovisningen för *livförsäkringsverksamhet* och i den icke-tekniska redovisningen för *skadeförsäkringsverksamhet*. Om ett företag bedriver både liv- och skadeförsäkringsverksamhet ska intäkter och realiserade vinster som direkt sammanhänger med den bedrivna livförsäkringsrörelsen redovisas i den tekniska redovisningen. Detta följer av ÅRFL:s uppställningsform för resultaträkningen.

Posten Kapitalavkastning, kostnader regleras i 19 §.

Endast ”externa Hyresintäkter” från byggnad och mark ingår i kapitalavkastningen. I Posten C I. Byggnad och mark redovisas även rörelsefastigheter, det vill säga fastigheter i vilka den egna verksamheten bedrivs.

Frågan om vad som är en hyresintäkt uppkommer exempelvis om företaget i sin interna redovisning använder en ”fiktiv hyra” för den del av fastigheten som används i den egna verksamheten. Internhyra inom den egna juridiska personen uppfyller dock, enligt vår mening, inte kravet på att få redovisas som intäkt. Relevanta regler om vad som kan redovisas som intjänade intäkter finns exempelvis i IAS 18 punkt 18 och 22. Det förutsätts att det finns en mottagare och att ekonomiska fördelar erhålls.

Allmänna råd förtydligar hur värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta, återförda nedskrivningar samt realisationsvinster bör redovisas. Relevanta IFRS-regler finns till exempel i IAS 21.

Relevanta IFRS-regler angående elimineringar av koncerninterna intäkter och kostnader finns till exempel i IAS 27 punkt 24⁴.

Företag får föra över kapitalavkastning avseende skadeförsäkringsrörelse från den icke-tekniska redovisningen (post III.6) till den tekniska redovisningen (post I.2). Regler om redovisning och upplysningskrav om den överförda kapitalavkastningen finns i 3 kap. 3 § och 5 kap. 10 §.

12 § Post III.3b – Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

⁴ Ytterligare vägledning om interntransaktioner finns i bilagorna till den av IASB utgivna versionen av IFRS 4 (till exempel i Basic for conclusion 195 och 196) samt IAS 39 (till exempel i Basic for conclusion 170).

Genom lagändring ska försäkringsföretag från och med räkenskapsåret 2007 värdera vissa finansiella instrument till verkligt värde. Redan år 1995 infördes i Sverige möjligheten för försäkringsföretag att välja att värdera placeringstillgångar till verkligt värde. Denna post infördes då i *skadeförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde. När placeringstillgången säljs ombokas de realiserade värdeförändringarna som bokats här för samtliga år till realisationsvinster respektive realisationsförluster under kapitalavkastning, intäkter respektive kapitalavkastning, kostnader (post III.3a respektive III.5a). Motsvarande post för realiserade förluster är post III.5.b där realiserade värdeminskningar för ovanstående tillgångar ska redovisas. Den realiserade vinsten redovisas, enligt *andra stycket*, netto per tillgångsslag och omfattar inte värdeförändringar på grund av valutakurseffekter.

13 § Post II.a.aa – Värdeökning på tillgångar för villkorad återbäring

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten har införts i *livförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde. Posten avser värdeökningar avseende placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken som är relaterade till villkorad återbäring. Motsvarande post för värdeminskning finns under 21 § där värdeminskningar för ovanstående tillgångar ska redovisas. Värdeförändringen redovisas enligt paragrafen netto per tillgångsslag och omfattar både realiserade och orealiserade värdeförändringar av balansposten villkorad återbäring (D.1)

Enligt vår vägledning till balansposten Tillgångar för villkorad återbäring (se 16 § under balansräkningens poster) bör även fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under posten D.1. Detta innebär att värdeökningen för tillgångar för villkorad återbäring som redovisas under denna paragraf även kommer att innefatta värdeökningar avseende tillgångar för villkorad återbäring som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella instrument).

14 § Post II.3a.bb – Värdeökning på fondförsäkringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten avser värdeökningar avseende placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk som är relaterade till fondförsäkring. Motsvarande post finns under 22 § där värdeminskningar för ovanstående tillgångar ska redovisas. Värdeförändringen redovisas netto per tillgångsslag och omfattar både realiserade och orealiserade värdeökningar för balansposten fond-

försäkringstillgångar (D.2). Angående bestämmelsens bakgrund, se kommentarer till post III.3b.

Enligt vår vägledning till balansposten Fondförsäkringstillgångar (se post D.2) bör även fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under posten D.2. Detta innebär att värdeökningen för fondförsäkringstillgångar som redovisas under denna paragraf även kommer att innefatta värdeökningar avseende fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella instrument).

15 § Post II.3b – Värdeökningar på övriga placeringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posten redovisas i *livförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och inköpspris. Under posten redovisas orealiserade värdeökningar på placeringstillgångar där försäkringstagaren inte bär risk.

När placeringstillgången säljs ombokas de orealiserade värdeförändringarna som bokats här för samtliga år till realisationsvinster respektive realisationsförluster under kapitalavkastning, intäkter respektive kapitalavkastning, kostnader (post II.2 respektive II.9).

Motsvarande post finns under 23 § där orealiserade värdeminskningar för ovanstående tillgångar ska redovisas. Den orealiserade vinsten redovisas netto per tillgångsslag och omfattar inte värdeförändringar på grund av valutakurseffekter.

16 § Post II.6.a – Livförsäkringsavsättning

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I posten ingår årets förändring av det som redovisas under posten Livförsäkringsavsättning i balansräkningen (se kommentarer till posten DD.2).

Återförsäkrarens andel ska enligt första stycket specificeras avseende förändringen av livförsäkringsavsättning.

Förändringen av livförsäkringsavsättning (balanspost DD.2) redovisas i livförsäkringsrörelsens tekniska redovisning. Begreppet avtal om försäkring används i paragrafen för att markera att oavsett hur försäkringsavtalet är klassificerat enligt IFRS 4, ska förändringen av livförsäkringsavsättning redovisas under denna post.

Enligt vår vägledning till balansposten livförsäkringsavsättningar (se 38 § under balansräkningens poster) bör även skulder som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under

posten DD.2 Livförsäkringsavsättningar. Detta innebär att samtliga förändringar i vad som behandlas som livförsäkringsavsättningar enligt FRL kommer att redovisas under denna post.

17 § Post II.6.b.aa – Villkorad återbäring

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I posten ingår årets förändring av det som redovisas under posten Villkorad återbäring i balansräkningen (se kommentaren till post EE.1).

Återförsäkrarens andel ska enligt paragrafen specificeras avseende förändringen av villkorad återbäring.

Förändringen av villkorad återbäring (balanspost EE.1) redovisas i livförsäkringsrörelsens tekniska redovisning. Begreppet avtal om försäkring används i paragrafen för att markera att oavsett hur försäkringsavtalet är klassificerat enligt IFRS 4 ska förändringen av villkorad återbäring som tilldelas livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk redovisas under denna post.

Enligt vår vägledning till balansposten Villkorad återbäring (se 43 § under balansräkningens poster) bör även villkorad återbäring som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under posten EE.1 Villkorad återbäring. Detta innebär att samtliga förändringar i balansposten villkorad återbäring enligt FRL kommer att redovisas under denna post.

IFRS-regelverket anger inte var i resultaträkningen olika poster ska redovisas utan anger minimikrav om resultaträkningens innehåll. Faktorer som ska beaktas enligt IFRS-regelverket är intäkts- och kostnadskomponenters väsentlighet, karaktär och funktion. Genom att redovisa förändringen av villkorad återbäring som en egen post i resultaträkningen, oavsett klassificeringen av försäkringsavtal enligt IFRS 4, kommer dessa att redovisas utifrån sin funktion. Detta innebär att återbäring som tilldelas försäkringstagaren som bär risk enligt villkor i avtal om försäkring och enligt bestämmelser i bolagsordningen ska redovisas under denna post. Reglerna om fördelning av återbäring finns i 12 kap. FRL.

Relevanta IFRS-regler finns till exempel i IAS 1 punkt 78, 81, 83 och 84.

18 § Post II.6.b.bb – Fondförsäkringsåtaganden

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

I posten ingår årets förändring av det som redovisas under posten Fondförsäkringsåtaganden (se kommentarer till post EE.2)

Posten är införd i regelverket som en underpost till försäkringsteknisk avsättning för *livförsäkring* för vilka försäkringstagaren bär risk.

Återförsäkrarens andel ska enligt paragrafen specificeras avseende förändringen i fondförsäkringsåtaganden. Förändringen av fondförsäkringsåtaganden (balanspost EE.2) redovisas i livförsäkringsrörelsens tekniska redovisning.

19 § Post II.9/III.5a – Kapitalavkastning, kostnader

Bestämmelsen genomför artikel 34 och 42 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Alla kostnader och realiserade förluster som sammanhänger med placeringstillgångar ska redovisas som Kapitalavkastning, kostnader. Kapitalavkastning, kostnader redovisas i den tekniska redovisningen för *livförsäkringsverksamhet* och i den icke-tekniska redovisningen för *skadeförsäkringsverksamhet*. Om ett företag bedriver både liv- och skadeförsäkringsverksamhet ska kostnader och realiserade förluster som direkt sammanhänger med den bedrivna livförsäkringsrörelsen redovisas i den tekniska redovisningen. Motsvarande post för Kapitalavkastning, intäkter finns under 11 §.

Allmänna råd förtydligar hur värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta, av- och nedskrivningar samt realisationsförluster bör redovisas. Relevanta IFRS-regler om effekter av ändrade valutakurser finns till exempel i IAS 21.

20 § Post III.5b – Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Sverige har utnyttjat möjligheten i direktivet att placeringstillgångar får värderas till verkligt värde. Posten har införts i *skadeförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde.

När placeringstillgången säljs ombokas de orealiserade värdeförändringarna som bokats här för samtliga år till realisationsvinster respektive realisationsförluster under kapitalavkastning, intäkter respektive kapitalavkastning, kostnader (post III.3a respektive III.5a).

Motsvarande post finns under 12 § där orealiserade värdeökningar för ovanstående tillgångar ska redovisas. Den orealiserade förlusten redovisas netto per tillgångsslag och omfattar inte värdeförändringar på grund av valutakurseffekter.

21 § Post II.10a.aa – Värdeminskning på tillgångar för villkorad återbäring

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Sverige har utnyttjat möjligheten i direktivet att placeringstillgångar får värderas till verkligt värde. Posten har införts i *livförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och inköpspris. Posten avser värdeökningar avseende placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken som är relaterade till villkorad återbäring. Indelningen i direkt och indirekt risk saknas i IFRS-regelverket. Motsvarande post finns under 13 § där värdeökningar ovanstående tillgångar ska redovisas. Värdeförändringen redovisas netto per tillgångsslag och omfattar både realiserade och orealiserade värdeförändringar av balansposten villkorad återbäring (D.1)

Enligt kommentarerna i vägledningen till balansposten fondförsäkringstillgångar (se 17 § under balansräkningens poster) bör även fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under posten D.2. Detta innebär att värdeökningen på fondförsäkringstillgångar som redovisas under denna post även kommer att innefatta värdeökningar avseende fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella instrument).

Relevanta IFRS-regler finns till exempel i IAS 1 punkt 79 och 84.

22 § Post II.10a.bb Värdeminskning på fondförsäkringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Sverige har utnyttjat möjligheten i direktivet att placeringstillgångar får värderas till verkligt värde. Posten har införts i *livförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde. Posten avser värdeökningar avseende placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken som är relaterade till fondförsäkring. Motsvarande post finns under 14 § där värdeökningar av ovanstående tillgångar ska redovisas. Värdeförändringen redovisas netto per tillgångsslag och omfattar både realiserade och orealiserade värdeökningar av balansposten fondförsäkringstillgångar (D2).

Enligt kommentarerna i vägledningen till balansposten fondförsäkringstillgångar (se 17 § under balansräkningens poster) bör även fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella skulder) redovisas under posten D.2. Detta innebär att värdeminskningar av fondförsäkringstillgångar som redovisas under denna post även kommer att innefatta värdeminskningar avseende fondförsäkringstillgångar som är relaterade till investeringsavtal och depositionsandelar (finansiella instrument).

Relevanta IFRS-regler finns till exempel i IAS 1 punkt 79 och 84.

23 § Post II.10b – Värdeminskning på övriga placeringstillgångar

Bestämmelsen genomför artikel 44 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Sverige har utnyttjat möjligheten i direktivet att placeringstillgångar får värderas till verkligt värde. Posten har införts i *livförsäkringsföretagens* resultaträkning för att ange skillnaden mellan placeringar värderade till verkligt värde och inköpspris. Under posten redovisas orealiserade värdeökningar på placeringstillgångar där försäkringstagaren inte bär risk.

När placeringstillgången säljs ombokas de orealiserade värdeförändringarna som bokats här för samtliga år till realisationsvinster respektive realisationsförluster under kapitalavkastning, intäkter respektive kapitalavkastning, kostnader (post II.2 respektive II.9).

Motsvarande post finns under 15 § där orealiserade värdeökningar av ovanstående tillgångar ska redovisas. Den orealiserade förlusten redovisas netto per tillgångsslag och omfattar inte värdeförändringar på grund av valutakurseffekter.

24 § Post III.9 respektive III.10 – Övriga intäkter respektive Övriga kostnader

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Posterna gäller både *livförsäkring* och *skadeförsäkringsrörelse*. Posten kan till exempel omfatta realisationsvinster och förluster på andra tillgångar än placeringstillgångar.

25 § Post III.11 – Bokslutsdispositioner

Posten bokslutsdispositioner har tillkommit i ÅRFL och förekommer inte i FRD.

Posten saknas i direktivet eftersom för flertalet europeiska länder finns inte samma samband mellan redovisning och beskattning som i Sverige. Enligt Prop.1995/95:4 Del 4 Försäkringsföretag 9.7 har posten införts för att kopplingen mellan redovisning och beskattning ska synas i resultaträkningen.

Föreskriften har kompletterats med regler om att avsättning och upplösning av säkerhetsreserv ska redovisas som bokslutsdispositioner. Reglerna för redovisning av säkerhetsreserver fanns tidigare i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsbolags beräkning av säkerhetsreserv.

26 § Post III.12 – Skatt på årets resultat

Bestämmelsen genomför artikel 34 i FRD och kompletterar ÅRFL.

Enligt direktivet avser denna post skatt på resultat av den normala verksamheten.

Skadeförsäkringsföretag beräknar inkomstskatt på årets resultat. *Livförsäkringsföretagens* verksamhet består till största delen av att förvalta placeringstillgångar för utbetalning till livförsäkringstagarna i framtiden. Värdet på tillgångarna belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Övrig verksamhet i livförsäkringsbolagen belastas med inkomstskatt.

I första stycket i de allmänna råden anges att avkastningsskatt liksom inkomstskatt bör redovisas under posten skatt på årets resultat eftersom det är en skatt som är resultat av den normala verksamheten för ett livförsäkringsföretag.

Avkastningsskatt som är relaterad till placeringstillgångar som ska täcka pensionsåtaganden för egna anställda som redovisas under post FF.1 – Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser bör enligt andra stycket i de allmänna råden redovisas som driftskostnad.

Även om det inte framgår av föreskrifterna eller de allmänna råden bör här redovisas sådana förändringar av aktuell och uppskjuten skatt som ska redovisas i resultaträkningen enligt IFRS. Se dock RR 32:06 om att bokslutsdispositioner redovisas med bruttobelopp i resultaträkningen.

Bilaga 5 Upplysningar i förvaltningsberättelsen

FI kan med stöd av ett bemyndigande på redovisningsområdet kräva att särupplysningar, dvs. upplysningar utöver IFRS, lämnas i förvaltningsberättelsen i stället för i noterna. En fördel med särupplysningar i förvaltningsberättelsen är att det förbättrar möjligheterna för försäkringsföretag att kunna lämna tilläggsupplysningar i noter enligt IFRS, utan överlappande nationella upplysningskrav. Detta gäller om den inte finns särskilda skäl för en notupplysning.

Avsikten med bilaga 5 är att den vid behov ska kunna kompletteras med sådana särupplysningar utöver IFRS som är väsentliga för externa intressenter till försäkringsföretag, om det inte finns särskilda skäl för att upplysningarna ska lämnas som tilläggsupplysningar i finansiella rapporter.

1 § Upplysningar om verksamheten

Bestämmelsen är en precisering av 6 kap. 1 § ÅRL. Den gäller även i en koncernredovisning enligt IAS-förordningen.

Understödsföreningar ska lämna upplysningar om medlemsantal och förändringar i medlemsantal. Upplysningen har ersatt en bestämmelse i numera upphävda föreskrifter om understödsföreningars redovisning⁵. Bakgrunden är att det i 5 § lagen (1972:262) om understödsföreningar finns krav på minsta antal medlemmar i en understödsförening.

Liknande upplysningskrav finns för ekonomiska föreningar i allmänhet (se 6 kap. 3 § ÅRL).

2 § Nya redovisningsstandarders konsekvens för tillämpning av rörelseregler

Bestämmelsen avser nya eller ändrade redovisningsstandarders konsekvenser vid tillämpning av rörelseregler. Här ingår uppgifter om konsekvenser för sådana så kallade stabilitetsfilter som ska rapporteras till FI enligt solvensreglerna.

Syftet med upplysningarna är att ge underlag för externa intressenter att kunna bedöma nya redovisningsreglers konsekvenser i första hand när det gäller försäkringsföretagens skuldtäckningstillgångar och solvens. Företaget bör därför enligt föreskriften lämna information om effekter på bland annat skuldtäckningstillgångar och kapitalbas som uppstår samband med övergång till IFRS eller lagbegränsad IFRS. Desamma gäller när tillämpade IFRS-standarder ändras. Upplysningarna kan då exempelvis avse vilka justeringar som görs i solvensberäkningarna med anledning av nya principer som inte tidigare varit tillåtna.

⁵ BFFS 1988:28

3 § Avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal

Företaget ska inventera och klassificera sina avtal om försäkring enligt IFRS 4. Beroende på vilken risk försäkringsavtalet innehåller klassificeras det eller en del av det som försäkringsavtal respektive investeringsavtal. Försäkringskulder (försäkringstekniska avsättningar för försäkringsavtal) ska beräknas, värderas och redovisas enligt IFRS 4. Finansiella skulder (försäkringstekniska avsättningar för investeringsavtal) ska beräknas, värderas och redovisas enligt IAS 39. Detta kan innebära att finansiella skulder som är hänförliga till investeringsavtal kan komma att beräknas på ett annat sätt än försäkringsskuldena. Detaljerade upplysningar ska lämnas om detta enligt första stycket i paragrafen.

Om beräkningar för skulderna avseende investeringsavtal avviker från FRL eller Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hur försäkringstekniska avsättningar beräknas ska företaget lämna särskilda upplysningar enligt andra stycket i paragrafen.

I allmänna råd erinras om att företaget bör upplysa om investeringsavtal och serviceavtal uppgår till väsentliga belopp samt under vilka poster dessa redovisats i balans- och resultaträkningen och vilka värderingsprinciper som tillämpats. Denna upplysning bör lämnas eftersom IFRS-regelverket inte har någon fastställd uppställningsform utan anger ett minimikrav för vilka poster som ska presenteras. Sådana krav har i stor utsträckning undantagits genom RR 32 med anledning av att uppställningsformerna regleras i lag. Förändringarna i normgivningen under senare år innebär sammantaget att företaget har en viss frihet att välja var posterna relaterade till investeringsavtal presenteras i balans- och resultaträkningen. Olika värderingsprinciper kan också tillämpas beroende på vilken standard som tillämpas. Syftet med upplysningskraven i förevarande föreskrift är att försäkringsföretags redovisningar ska kunna jämföras bättre med varandra.

Exempel på vad som är försäkringsavtal respektive ej försäkringsavtal finns bland annat i IFRS 4 punkt B 18-B 21.

Upplysning om klassificering av försäkringsavtal som tjänstepensionsförsäkring, allmänna råd

Enligt FRL finns särskilda regler för försäkringsföretag som meddelar tjänstepensionsförsäkring. Enligt 7 kap. 11 § FRL ska företaget föra ett separat skuldtäckningsregister avseende tjänstepensionsförsäkring och enligt 7 kap. 2 § FRL ska antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar ske på ett aktsamt sätt. Därför finns det i allmänna råd speciella upplysningskrav avseende tjänstepensionsförsäkring. Speciellt viktigt är det att upplysa om vilka kriterier som använts för att särskilja tjänstepensionsförsäkring från övrig livförsäkring.

Upplysningar om konsekvenser av nya föreskrifter eller principer om diskonteringsränta

Finansinspektionen ger ut föreskrifter om vilken diskonteringsränta som ska användas vid beräkning av livförsäkringsavsättningar och andra försäkringstekniska avsättningar. Om beslut om ändring av dessa föreskrifter sker före

balansdagen men ännu inte trätt i kraft på balansdagen ska företaget lämna upplysningar om hur stor avsättningen skulle ha varit om föreskriften tillämpats på balansdagen. Upplysningar bör också lämnas om förändrade redovisningsprinciper för ränteantaganden.

Relevanta IFRS-regler för finansiella rapporter finns bland annat i IFRS 4 punkt 36-37.

Upplysningar om övervärden i fondförsäkringsrörelse

Vissa försäkringsföretag har infört egna resultatmått som komplement till dem som följer av redovisningslagstiftningen, till exempel "Embedded Value" eller "Övervärden i fondförsäkringsrörelsen". Mot bakgrund av att övervärden i fondförsäkringsrörelse i vissa försäkringsföretag utgör ett viktigt inslag i redogörelsen för verksamheten, bör vissa upplysningar lämnas för att möjliggöra en god förståelse över postens särskilda karaktär och de faktorer som påverkar dess värde och förändringen av värdet. Upplysningskraven bidrar till att jämförbarheten ökar mellan olika försäkringsföretag.